

MALTA

ATT Nru. X ta' l-1983

ATT maħruġ b'liġi mill-Parlament ta' Malta.

ATT biex jipprovdi biex jiġu vestiti fil-Gvern ċerti jeddijiet immobbli akkwistati minn xi Knisja jew Istituzzjoni oħra Pija jew Reliġjuża skond il-liġi tal-preskrizzjoni jew skond kondizzjoni biex dik il-proprjetà tintuża għal għan partikolari u biex jirregola legati Piji, xi piżijiet Piji, donazzjonijiet, fondazzjonijiet jew depożiti għaċ-ċelebrazzjoni ta' Quddies.

Act No. X of 1983

AN ACT enacted by the Parliament of Malta.

AN ACT to make provision for the vesting in the Government of certain rights over immovable property acquired by any Church or other Pious or Religious Institution pursuant to the law of prescription or under a condition to use such property for a particular purpose and to regulate certain Pious legacies, Pious burthens, donations, foundations or trusts for the celebration of Masses.

Nagħti l-kunsens tiegħi.

(L.S.)

AGATHA BARBARA
President

1 ta' Lulju, 1983

ATT Nru. X ta' l-1983

ATT biex jipprovdi biex jiġu vestiti fil-Gvern ċerti jeddijiet immobbli akkwistati minn xi Knisja jew Istituzzjoni oħra Pija jew Reliġjuża skond il-liġi tal-preskrizzjoni jew skond kondizzjoni biex dik il-proprjetà tintuża għal għan partikolari u biex jirregola legati Piji, xi piżijiet Piji, donazzjonijiet, fondazzjonijiet jew depożiti għaċ-ċelebrazzjoni ta' Quddies.

IL-PRESIDENT, bil-parir u l-kunsens tal-Kamra tad-Deputati, imlaqqgħa f'dan il-Parlament, u bl-awtorità ta' l-istess, hareġ b'liġi dan li ġej:—

Titolu fil-qosor
u bidu fis-sehħ.

1. (1) Dan l-Att jista' jissejjah l-Att ta' l-1983 dwar id-Devoluzzjoni ta' Ċerta Proprjetà ta' Knejjes.

(2) Dan l-Att għandu jibda jsehh f'dik id-data li l-Ministru responsabbli għall-artijiet jista' jistabbilixxi b'avviż fil-Gazzetta u dati differenti jistgħu jiġu hekk stabbiliti għal dispożizzjonijiet differenti jew għal għanijiet differenti ta' dan l-Att.

Jeddijiet fuq
proprjetà
immobbli
akkwistati minn
Entità
Ekklesjastika
bi preskrizzjoni
huma vestiti
fil-Gvern.

Kap. 23

2. (1) Kull jedd fi jew fuq xi proprjetà immobbli vestit f'xi Knisja jew Istituzzjoni oħra Pija jew Reliġjuża fil-jum li fih jibda jsehh dan l-Att, li jkun jedd akkwistat minn dik il-Knisja jew Istituzzjoni oħra Pija jew Reliġjuża, hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejha "Entitajiet Ekklesjastiċi" skond id-dispożizzjonijiet tat-Titlu XXV tat-Taqsima II tat-Tieni Ktieb tal-Kodiċi Ċivili dwar il-Preskrizzjoni, jew skond xi liġi oħra bħala li kienet fis-sehħ fiż-żmien ta' dak l-akkwist qabel il-promulgazzjoni ta' dak il-Kodiċi, għandu, bis-saħħa ta' dan l-Att, jiġi vestit fil-Gvern b'effett mill-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att:

Iżda dan l-artikolu m'għandux japplika għal xi proprjetà immobbli maħsuba għal servizz bħala knisja jew kappella u li tkun hekk użata fid-data tal-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att:

Iżda wkoll dan l-artikolu għandu wkoll japplika meta l-jedd hekk akkwistat mill-Entitajiet Ekklesjastiċi jkun ġie trasferit lil xi persuna wara s-16 ta' Ġunju, 1983; u għall-finijiet ta' dan l-artikolu dak it-trasferiment jitqies li ma jkunx sar.

(2) Id-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu għandhom japplikaw ukoll għal kull jedd li jibqa' lil xi Entità Ekklesjastika miżmum minn dik l-Entità f'xi trasferiment, magħmul qabel il-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att, fuq xi proprjetà akkwistata minn dik l-Entità skond id-dispożizzjonijiet tal-ligi msemmija fl-imsemmi subartikolu.

(3) Għall-finijiet tas-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, il-frażi "jedd li jibqa'" tinkludi d-drittijiet kollha tad-*directum dominus* jew tas-sub-*directum dominus* f'kuntratt ta' enfitewsi jew sub-enfitewsi.

3. Il-proprjetà immobbli li għaliha jirreferi l-artikolu 2 ta' dan l-Att u/jew kull prezz, rikavat jew dhul li jinkiseb minnha, jintużaw biss għal għanijiet ta' edukazzjoni.

Destinazzjoni tal-proprjetà vestita fil-Gvern.

4. (1) Kull persuna li minnufih qabel il-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att kienet responsabbli għall-amministrazzjoni ta' xi proprjetà immobbli li għaliha japplika l-artikolu 2 ta' dan l-Att, jew li wara l-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att, kellha *de facto* il-kontroll fuq, jew l-amministrazzjoni ta', proprjetà bħal dik, għandha, fi żmien xahrejn mill-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att, tikkonsenja lill-Kummissarju ta' l-Artijiet, fuq il-formula li l-Ministru responsabbli għall-artijiet hawnhekk iżjed 'il quddiem im-sejjaħ "il-Ministru", jista' jippreskrivi b'regolamenti, dikjarazzjoni li jkun fiha:

Tagħrif li għandu jingħata lill-Kummissarju ta' l-Artijiet.

(a) dik id-deskrizzjoni tal-proprjetà u kull tagħrif ieħor li jwassal biex tiġi identifikata, kif jista' jiġi preskritt, u

(b) indikazzjoni taż-żmien li matulu dik il-proprjetà kienet hekk akkwistata.

(2) Kull persuna li b'rieda jew b'negligenza tonqos li tikkonsenja lill-Kummissarju ta' l-Artijiet id-dikjarazzjoni msemmija fis-sub-artikolu (1) ta' dan l-artikolu fiż-żmien imsemmi fih, jew tikkonsenja dikjarazzjoni li tkun falza f'xi haġa materjali, tkun haġta ta' reat kontra dan l-Att, u tehel meta tinstab haġta multa ta' mhux iżjed minn Lm5,000 u l-Qorti tista' tordna l-konfiska ta' kull somma ta' flus li tista' tkun dovuta skond id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att dwar il-proprjetà li għaliha jirreferi r-reat.

Pieni.

5. (1) Kull persuna li jkollha l-amministrazzjoni ta', jew taħt il-pussess jew il-kontroll tagħha, xi proprjetà immobbli mniżżla fl-Iskeda li tinsab ma' dan l-Att, għandha, fi żmien xahrejn mid-data tal-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att, tagħmel u tikkonsenja lill-Kummissarju ta' l-Artijiet inventarju ta' l-għamara u l-attreżzi kollha li jkunu jeżistu fil-proprjetà kif ukoll kull haġa mgħaqda mal-proprjetà li jkunu jeżistu fil-proprjetà fid-data tal-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att.

Għamara li jkun hemm fi proprjetà tal-Gvern qabel il-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att.

(2) L-għamara u l-attreżzi li jkunu jeżistu fil-proprjetà kif ukoll kull haġa mgħaqda mal-proprjetà mniżżla fl-Iskeda li tinsab ma' dan l-Att fid-data tal-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att għandhom jitqiesu li huma proprjetà tal-Gvern.

(3) Kull persuna li b'rieda jew b'negligenza —

(a) tonqos li tikkonsenja lill-Kummissarju ta' l-Artijiet l-inventarju msemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu fiż-żmien fih imsemmi, jew

(b) tagħti deskrizzjoni falza ta' xi oġġett jew partita inkluża f'dak l-inventarju, jew

(c) tħalli barra minn dak l-inventarju xi oġġett jew partita li kellha tiġi inkluża fih,

tkun hatja ta' reat kontra dan l-Att, u tehel meta tinsab hatja multa ta' mhux iżjed minn Lm5,000.

(4) F'dan l-artikolu, il-frażi "għamara" tinkludi kwadri, statwi, kollezzjonijiet ta' kotba jew dokumenti oħra, utensili u paramenti sagri u kull oġġett ta' metall prezzjuż.

Quddies għal ruh
il-mejtin.

6. (1) Kull dispożizzjoni *inter vivos* jew *causa mortis* li ssir wara l-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att li biha kera, imghax jew frottijiet oħra ċivili li jinkisbu minn xi proprjetà mobbli jew immobbli għandhom jintużaw għaċ-ċelebrazzjoni ta' quddies għal ruh il-mejtin (kemm jekk xi jedd ieħor fi jew fuq proprjetà bħal dik ikun gie trasferit kif ukoll jekk le) jew li biha piż għal dan l-għan jiġi mpost fuq dik il-proprjetà jew fuq id-detenturi tagħha jew fuq il-persuni li jkollhom interess fiha, u li fiha jiġi provdut li dik id-dispożizzjoni tibqa' fis-sehħ għal żmien iktar minn hamsa u għoxrin sena jew li d-dispożizzjonijiet tas-subartikoli (2), (3) u (4) ta' dan l-artikolu ma jkunux japplikaw, tkun nulla safejn dik id-dispożizzjoni tkun ser issehh għal iktar minn hamsa u għoxrin sena jew safejn id-dispożizzjonijiet tas-subartikoli (2), (3) u (4) ta' dan l-artikolu ma għandhomx ikunu applikabbli, skond il-każ.

(2) Kull persuna li tagħmel dispożizzjoni għall-finijiet imsem-mija fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu jew is-suċċessur legittimu tagħha, għandu, mhux iktar tard minn sitt xhur wara li jgħaddu għaxar snin mill-bidu fis-sehħ ta' xi dispożizzjoni bħal dik ikollu jedd li jagħzel bil-mezz ta' nota ippreżentata fil-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili:

(i) li dik id-dispożizzjoni tkompli ssehh għal perijodu ieħor, li, flimkien mal-perijodu li jkun għadda sad-data tal-preżentata tan-nota, ma jkunx iżjed minn hamsa u għoxrin sena; jew

(ii) li dik id-dispożizzjoni ma tkomplix issehh u li kull jedd fi jew fuq il-proprjetà jew il-jedd li tirċievi l-kerja, l-imghaxijiet jew il-frottijiet oħra ċivili, li għalihom tapplika dik id-dispożizzjoni, skond il-każ, jiġu vestiti fiha; jew

(iii) li dik id-dispożizzjoni ma tkomplix issehh u li kull jedd fi jew fuq il-proprjetà, jew il-jedd li tirċievi l-kerja, l-imghaxijiet jew il-frottijiet oħra ċivili li għalihom tapplika dik id-dispożizzjoni, skond il-każ, jiġu vestiti fil-Gvern u malli jsir dan dik il-proprjetà jew kull prezz jew rikavat li jinkiseb minnha jew kull kerja, imghaxijiet jew frottijiet oħra ċivili bħal dawn, skond il-każ, għandhom jintużaw mill-Gvern biss għall-għanijiet imsemmija fl-artikolu 3 ta' dan l-Att.

(3) Meta xi persuna li jkollha jedd tippreżenta nota kif imsemmi fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu tonqos, fiż-żmien imsemmi fih, li tippreżenta dik in-nota, hi titqies li tkun għażlet li għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu (iii) ta' l-imsemmi sub-artikolu.

(4) Meta jkun hemm żewġ suċċessuri legittimi jew iktar tal-persuna li tkun għamlet dispożizzjoni għall-finijiet imsemmija fis-sub-artikolu (1) ta' dan l-artikolu, kull wiehied minn dawk is-suċċessuri jkollu d-dritt li jagħmel in-nota msemmija fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu dwar is-schem li dwaru hu jkun suċċessur.

(5) Id-dispożizzjonijiet tas-subartikoli (1) sa (4) ta' dan l-artikolu għandhom japplikaw, *mutatis mutandis* għal kull dispożizzjoni msemmija fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu magħmula qabel il-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att; u fejn, mal-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att, xi dispożizzjoni bħal dik tkun fis-sehħ —

(a) għal perijodu ta' iżjed minn għaxar snin iżda għal inqas minn hamsa u għoxrin sena, in-nota msemmija fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu għandha tiġi pprezentata mhux iktar tard minn sitt xhur wara l-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att; u

(b) meta d-dispożizzjoni tkun ilha fis-sehħ għal perijodu ta' aktar minn hamsa u għoxrin sena, in-nota msemmija fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu għandha tiġi pprezentata mhux iktar tard minn sitt xhur wara l-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att, u għandha tindika biss jekk il-persuna li tkun qed tagħmilha tagħżilx li l-jedd li tir-
cievi l-kerja, l-imghaxijiet jew frottijiet oħra ċivili jiġux vestiti fiha jew fil-Gvern.

(6) Meta, skond id-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (5) ta' dan l-artikolu xi persuna tagħżel id-dispożizzjoni li hemm fil-paragrafu (ii) tas-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, il-kumpens imħallas mill-Gvern taht id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu (f) tas-subartikolu (3) ta' l-artikolu 8 ta' dan l-Att dwar il-waqfien jew il-limitazzjoni tad-dispożizzjoni li dwarha dik l-għażla tapplika, għandu jingħata lura lill-Gvern minn dik il-persuna.

7. Meta xi proprjetà jew jedd fuq proprjetà trasferit lil xi Entità Ekklesjastika għall-finijiet imsemmija fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 6 ta' dan l-Att, sew qabel jew wara l-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att, ikun ġie trasferit sew qabel jew wara l-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att minn dik l-Entità Ekklesjastika, il-jeddijiet tal-persuni msemmija f'dak l-artikolu jkunu jistgħu jiġu eżerċitati dwar il-prezz jew ir-rikavat tat-trasferiment minn dik l-Entità Ekklesjastika u/jew dwar l-imghaxijiet jew frottijiet oħra ċivili li jinkisbu mill-prezz jew mir-rikavat ta' dak it-trasferiment,

Id-dispożizzjo-
nijiet ta'
l-artikolu 6
japplikaw għal
rikavat minn
proprjetà trasfe-
rita minn
Entità
Ekklesjastika.

8. (1) Kull persuna li tippretendi li għandha jedd li tircievi kumpens minhabba li hi kellha l-pussess ta', jew interess fi, jew jedd fuq, xi proprjetà li għaliha japplikaw id-dispożizzjonijiet ta' l-artikoli 2, 6 u 7 ta' dan l-Att, u li dik il-proprjetà, interess jew jedd ikun ittiehed il-pussess tiegħu b'mod obligatorju jew ikun ġie akkwistat taht id-dispo-
żizzjonijiet ta' dan l-Att, tista' tibda l-proċedimenti sabiex tistabbilixxi l-interessi tagħha fi jew id-dritt tagħha fuq il-proprjeta u l-ammont ta' kumpens li hi tista', skond id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att, ikollha jedd għalih u sabiex tikseb il-ħlas ta' dak il-kumpens; u kull deċiżjoni dwar xi proċedimenti bħal dawk tkun sugġetta għal appell lill-Qorti ta' l-Appell skond id-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura ċivili.

Kumpens.

(2) Sabiex jiġi stabbilit il-kumpens (jekk ikun hemm) li għan-
du jithallas taht dan l-artikolu dwar proprjetà, interess jew jedd milqut bid-dispożizzjonijiet ta' l-artikoli 2, 6 u 7 ta' dan l-Att il-każ għandu jiġi trattat bħala każ speċjali fejn il-Parlament jidhirlu xieraq, fl-interess naz-
zjonali, li jistabbilixxi l-kriterji li għandhom jitharsu, magħduda l-fatturi u ċ-ċirkostanzi l-oħra li għandhom jitqiesu, għal dak l-għan.

(3) Il-kriterji li għandhom jitharsu, magħduda l-fatturi u ċ-
ċirkostanzi l-oħra li għandhom jitqiesu biex jiġi stabbilit il-kumpens li jista' jkollu jithallas minhabba xi dispożizzjoni ta' dan l-artikolu u l-arti-
koli 2, 6 u 7 ta' dan l-Att, għandhom ikunu dawn li ġejjin:—

(a) ix-xogħol ta' kull Knisja hu essenzjalment wieħed spirit-
wali u bħala tali hu għal kollox aljen minn u ma għandux x'jaqsam
ma' xi għan materjali jew venali;

(b) l-użu li għalih il-proprjetà jew il-jeddijiet jistgħu jitqiegħ-
du mill-Gvern skond l-obbligi tiegħu li johorġu mid-dispożizzjoni-
jiet ta' dan l-Att hu ristrett fl-interess nazzjonali, għat-tkattir ta'
l-edukazzjoni b'xejn għal kulhadd;

(c) l-applikazzjoni ta' l-artikolu 2 ta' dan l-Att hija ristretta għal jeddijiet u interessi akkwistati bi preskrizzjoni; u għalkemm dan il-mod ta' akkwist hu rikonoxxut mil-Liġi wkoll f'każijiet fejn tkun nieqsa l-*bona fide* dan ma għandu qatt ikun mod li bih l-Entità Ekklesjastika għandha takkwista jedd, għaliex dan il-mod ta' akkwist imur kontra t-tagħlim u l-prinċipji imħaddna minn dik l-Entità u jedd ma għandu qatt jiġi akkwistat mingħand il-persuna li għandha dritt għalih mingħajr il-kunsens tagħha;

(d) meta jitqies il-fatt li l-mod ta' akkwist bi preskrizzjoni li bih xi Entità Ekklesjastika tiġi vestita bil-pussess ta', interess fi, jew jedd fuq, il-proprjetà milquta b'dan l-Att ma kienx neċessarjament ifisser l-ghoti ta' xi konsiderazzjoni minn xi Entità bħal dik u li ebda kumpens ma kellu iithallas lill-persuna mcaħħda minn dik il-proprjetà iew iedd minhabba biss li dik kienet akkwistata mill-imsemmija Entità, il-kumpens li għandu iithallas ma għandu f'ebda każ ikun iżjed mill-valur fi flus tal-konsiderazzjoni mogħtija mill-Entità Ekklesjastika jew il-valur tal-proprjetà jew il-jedd korrenti fiż-żmien ta' l-akkwist, skond liema minnhom ikun l-akbar, mil-liema valur għandu jitnaqqas:

(i) il-valur ta' kull benefiċċju li iinkiseb mill-proprjetà jew mill-iedd matul iż-żmien li fih dik il-proprjetà jew il-jedd kien vestit fl-Entità Ekklesjastika;

(ii) l-ispiża li trid issir biex il-proprjetà tiġi restawrata fi stat tajjeb ta' tiswija;

Iżda l-ammont ta' kull kumpens dwar xi benefikati li isiru fil-proprjetà mill-Entità Ekklesjastika għandhom iitoiesu li tnaċew mal-valur tat-teawdija ta' dawk il-benefikati mill-imsemmija Entità matul kull żmien qabel il-bidu fis-seħħ ta' dan l-Att;

(e) il-flejjes li iidhlu mill-proprjetà milquta bl-artikoli 6 u 7 ta' dan l-Att kienu destinati biex jiġu wżati mill-Entitajiet Ekklesjaſtiċi għall-benefiċċju ta' haddiehor, u għalhekk dawk l-Entitajiet ma garrbux xi telf minhabba d-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att li iisvestuhom mill-pussess ta' dawk il-flejjes; u l-Gvern m'għandu ebda olicon finanzjarju minhabba l-bdil li dan l-Att jaohmel fl-awtoritajiet iew persuni responsabbli għall-użu ta' dawk il-flejjes u fl-ghanijiet li għalihom dawk il-flejjes jiġu wżati;

(f) għall-waofien iew għal-limitazzjoni ta' xi dispożizzjoni li għaliha iirreferu l-artikoli 6 u 7 ta' dan l-Att, kull kumpens li għandu iithallas għandu ikun daos l-ammont ta' parti wahda minn tnax tal-kera, imghax, frottijiet ċivili oħra jew xi somma oħra wżata fis-sena fiċ-ċelebrazzjoni ta' Quddies minnufih qabel il-bidu fis-seħħ ta' dan l-Att;

Iżda jekk it-total ta' l-ammonti li jkollhom jithallu skond id-dispożizzjonijiet ta' dan is-subartikolu għall-proprjetà, jeddijiet iew interessi kollha milquta bid-dispożizzjonijiet ta' l-artikoli 2, 6 u 7 ta' dan l-Att ikun inqas minn Lm50,000 għandha tithallas is-somma ta' Lm50,000.

(4) Jekk, qabel ma jghaddu tliet xhur mill-bidu fis-seħħ ta' dan l-Att, ebda persuna kif imsemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu ma tkun bdiet azzjoni quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili għal dik-jarazzjoni li s-somma li għandha tithallas għall-proprjetà, jeddijiet jew interessi milquta bid-dispożizzjonijiet ta' l-artikoli 2, 6 u 7 ta' dan l-Att skond is-subartikolu (3) ta' dan l-artikolu għandha, skond il-kriterji, fatturi u ċirkostanzi oħra hemmhekk imsemmija, tiġi stabbilita f'ammont ikbar minn Lm50,000 u sabiex jiġi stabbilit dak l-ammont mill-Qorti, is-somma ta' Lm50,000 għandha titqies li hi s-somma li għandha tithallas skond id-dispożizzjonijiet ta' l-imsemmi subartikolu;

Iżda ebda azzjoni taħt dan is-subartikolu ma tkun ammissibbli kemm-il darba, flimkien maċ-ċitazzjoni, ma jiġux ipprezentati fil-Qorti d-dokumenti kollha b'sustenn tat-talbiet.

(5) L-ammont totali stabbilit skond id-dispożizzjonijiet tas-subartikoli (3) u (4) ta' dan l-artikolu għandu jiġi depożitat f'Bank f'Malta għall-kreditu ta' l-Arċisqof Metropolita ta' Malta għan-nom ta' kull Entità Ekklesjastika jew persuna, ikun x'ikun it-twemmin jew id-denominazzjoni tagħha, li jkollha jedd skond dan l-artikolu u l-artikoli 2, 6 u 7 ta' dan l-Att għal sehem mill-ammont hekk depożitat.

Dak id-depożitu għandu jsir fi żmien ġimgħatejn mill-egħluq taż-żmien imsemmi fis-subartikolu (4) ta' dan l-artikolu jew mid-data meta d-deċiżjoni dwar l-azzjoni msemmija fiha tkun saret finali, skond il-każ; u dak l-ammont għandu mbagħad jitqassam bejn id-diversi persuni li l-jeddijiet tagħhom ikunu ġew milquta mid-dispożizzjonijiet ta' l-artikoli 2, 6 u 7 ta' dan l-Att fil-proporzjon ta' l-interess tagħhom. Dak it-tqassim għandu jsir skond dawk id-direttivi li l-Arċisqof Metropolita ta' Malta jista' jagħti:

Iżda jekk ma jingħataw ebda direttivi bħal dawk mill-Arċisqof Metropolita ta' Malta fi żmien tliet xhur mid-data tad-depożitu msemmi f'dan l-artikolu, jew jekk, fi żmien tliet xhur mid-data ta' dawk id-direttivi, ma jintlaħaqx ftehim mill-persuni kollha li għandhom jedd taħt dan l-Att għal sehem mill-ammont hekk depożitat dwar il-mod kif għandu jsir it-tqassim jew dwar l-ammont li għandu jithallas lil kull wieħed skond dawk id-direttivi, il-mod tat-tqassim u l-ammont li għandu jithallas lil kull waħda minn dawk il-persuni għandu jiġi deċiż mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili.

9. (1) B'effett mill-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att, meta, f'xi att *inter vivos* fejn xi jedd fi jew fuq xi proprjetà immobbli jkun vestit f'xi Entità Ekklesjastika u f'dak l-att ikun hemm imposta kondizzjoni li biha l-proprjetà għandha tintuża għal għan jew b'mod imfisier jew mifhum fl-att, u, fis-17 ta' Gunju, 1983, il-proprjetà ma tkunx, għal xi raġuni tkun li tkun, użata għall-għan jew bil-mod kif provdut f'dak l-att, allura, bis-saħħa ta' dan l-Att u b'effett mill-bidu fis-sehħ tiegħu, il-jedd fi jew fuq il-proprjetà vestita fl-Entità Ekklesjastika bis-saħħa ta' l-imsemmi att jiġi vestit fil-Gvern u malli jsir dan kull jedd ta' l-Entità Ekklesjastika fi jew fuq dik il-proprjetà jintemm.

Jiġu vestiti fil-Gvern jeddijiet fuq proprjetà li, fil-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att, ma tkunx użata mill-Entità Ekklesjastika għall-għan destinat għaliha.

(2) Ebda haġa li tinsab fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu ma għandha titqies li tagħti lill-Entità Ekklesjastika xi jedd kontra l-Gvern li dik l-Entità ma kienx ikollha taħt l-att imsemmi f'dak is-subartikolu kontra l-parti li kienet vestit il-jedd fi jew fuq il-proprjetà immobbli f'dik l-Entità, kieku dik il-parti, minhabba l-fatt li l-Entità Ekklesjastika ma tkunx ħarset il-kondizzjoni fl-imsemmi att, eżerċitat il-jedd tagħha li titlob ix-xoljiment tal-jeddijiet u l-obbligi li għalihom jirreferi l-att u r-reversjoni tal-proprjetà li għaliha japplika dak l-att.

(3) Jekk l-Entità Ekklesjastika tippretendi li għandha jedd li tirċievi kumpens mingħand il-Gvern minhabba li kellha l-pussess ta', jew interess fi, jew jedd fuq, xi proprjetà li għaliha japplikaw id-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu, u li dik il-proprjetà, interess jew jedd ikun ittiegħed il-pussess tiegħu b'mod obbligatorju jew ikun ġie akkwistat taħt id-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu, dik l-Entità Ekklesjastika tista' tibda proċedimenti quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili sabiex tistabilixxi l-interessi tagħha fi jew id-dritt tagħha fuq il-proprjetà u l-ammont ta' kumpens li hi tista', skond id-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu, ikollha jedd għalih u sabiex tikseb il-hlas ta' dak il-kumpens; u kull deċiżjoni dwar xi proċedimenti bħal dawk tkun sugġetta għal appell lill-Qorti ta' l-Appell skond id-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili.

(4) Sabiex jiġi stabbilit il-kumpens (jekk ikun hemm) li għandu jithallas taht dan l-artikolu dwar proprjetà, interess jew jedd milqut bid-dispożizzjonijiet tiegħu, dan il-każ għandu jiġi trattat bħala każ speċjali fejn il-Parlament jidhirlu xieraq, fl-interess nazzjonali, li jistabbilixxi l-kriterji li għandhom jitharsu, magħduda l-fatturi u ċ-ċirkostanzi l-oħra li għandhom jitqiesu, għal dak il-għan.

(5) Il-kriterji li għandhom jitharsu, magħduda l-fatturi u ċ-ċirkostanzi l-oħra li għandhom jitqiesu biex jiġi stabbilit il-kumpens li jista' jkollu jithallas minhabba xi dispożizzjoni ta' dan l-artikolu, għandhom ikunu dawn li ġejjin:—

(a) mal-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att l-Entità Ekklesjastika ma kenitx qed tuża l-proprjetà milquta bid-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu għall-għan u bil-mod imfisser jew mifhum fl-att li jvesti dik l-Entità bil-jedd tagħha fi jew fuq dik il-proprjetà;

(b) l-ammont tal-kumpens ma għandu f'ebda każ ikun iktar minn:—

(i) l-ammont li dik l-Entità Ekklesjastika kienet tkun intitolata għalih taht id-dispożizzjonijiet ta' xi liġi bħala danni, jew xort'oħra, li kieku x-xoljiment tal-jeddijiet u l-obbligi li għalihom jirreferi l-att li jvesti l-Entità bil-jedd u r-reversjoni tal-proprjetà li jkunu saru minhabba azzjoni għal dak ix-xoljiment li tkun ittiedet mill-parti li timponi l-kondizzjoni dwar l-użu tal-proprjetà li tiffirma l-oġġett ta' dawk il-jeddijiet jew obbligi f'dak l-att; jew

(ii) (meta l-proprjetà milquta b'dan l-artikolu tkun bini), l-ammont ta' parti waħda minn tnax tal-valur annwali tal-kera tal-proprjetà li l-jedd fiha jew fuqha kien vestit fl-Entità Ekklesjastika qabel il-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att stabbilit skond il-kriterji speċifikati fl-Ordinanza ta' l-1944 li Trażżan il-Kera fuq Djar għal "dar qadima" kif imfisser f'dik l-Ordinanza,

skond liema jkun l-ikbar, u minn dak l-ammont għandu jitnaqqas —

(i) il-valur ta' kull benefiċċju li jinkiseb mill-proprjetà matul iż-żmien li fih dik il-proprjetà kienet użata minn, jew kienet taht il-kontroll ta', l-Entità Ekklesjastika;

(ii) l-ispiża li trid issir biex il-proprjetà tiġi restawrata fi stat tajjeb ta' tiswija;

Iżda f'ebda każ ma għandu dak il-kumpens li jithallas lil xi Entità jkun inqas minn Lm1,000.

(ċ) Id-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu ma jolqtux il-jeddijiet u l-obbligi tal-parti li tvesti lill-Entità Ekklesjastika bil-jedd fi jew fuq il-proprjetà immobbli li għaliha japplika l-att imsemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, li joħroġu mid-dispożizzjonijiet li jinsabu f'dak l-att hekk iżda li dawk il-jeddijiet u obbligi għandhom, mal-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att, ikunu effettivi daqstant mal-Gvern bl-istess mod u sa l-istess limitu kif kienu effettivi ma' l-Entità Ekklesjastika minnufih qabel il-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att;

Iżda ebda haġa f'dan l-artikolu ma għandha tiftiehem li teħles lil xi Entità Ekklesjastika minn xi responsabbiltà li tkun dahlet fiha dik l-Entità qabel il-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att.

10. Il-Ministru jkollu s-setgħa li jagħmel regolamenti kif jidhirlu xieraq sabiex jitwettqu aħjar kull waħda mid-dispożizzjonijiet u kull wieħed mill-għanijiet ta' dan l-Att, u bla ħsara għall-generalità ta' dak li ntqal qabel, dawk ir-regolamenti jistgħu b'mod partikolari jippre-skrivu:

Ord. Nru. XVI
ta' l-1944

Setgħa tal-
Ministru li
jagħmel
regolamenti.

(a) il-mod li bih xi prospett jew tagħrif għandu jingħata u l-formoli li għandhom jintużaw fl-egħmil ta' dak il-prospett jew fl-għoti ta' dak it-tagħrif;

(b) kull haġa li għandha jew li tista' tigi preskritta jew provduta b'regolamenti taht dan l-Att.

11. B'effett mill-bidu fis-sehħ ta' dan l-Att, il-jedd ta' kull Entità Preskrizzjoni. Ekklesjastika li takkwista bi preskrizzjoni xi jedd fi jew fuq xi proprjetà immobbli jew li teċċepixxi l-benefiċċju tal-preskrizzjoni dwar proprjetà bħal dik skond id-dispożizzjonijiet tat-*Titlu XXV* tat-*Taqsim*a II tat-*Tieni Ktieb* tal-*Kodiċi Ċivili* dwar il-preskrizzjoni, għandu jispiċċa.

SKEDA

(Artikolu 5)

KAPPELLI U KNEJJES PROPRJETA' TAL-GVERN

Użati għal Servizzi Ekklesjastiċi Regolari Miftuħa għall-Pubbliku

MALTA

Il-Kon-Katidral ta' San Gwann, Valletta
 Il-Knisja tal-Madonna tal-Pilar, Valletta
 Il-Knisja ta' Santa Barbara, Valletta
 Il-Knisja tal-Giżwiti, Valletta
 Il-Knisja tal-Madonna tal-Vitorja, Valletta
 Il-Knisja ta' Santa Katerina ta' l-Italja, Valletta
 Il-Knisja ta' San Gakbu, Valletta
 Il-Knisja tal-Madonna ta' Liesse, Valletta
 Il-Kappella ta' l-Annunzjata fil-Fawwara, limiti tas-Sigġiewi
 Il-Kappella tas-Salib, ir-Rabat
 Il-Kappella ta' l-Immakulata Kuncizzjoni ta' Wied Gerżuma, ir-Rabat
 Il-Kappella tal-Buskett, l-Imdina
 Il-Knisja ta' Sant'Oswaldu, l-Imtarfa
 Il-Knisja ta' San Silvestru, il-Mosta
 Il-Knisja ta' Sarria, il-Furjana
 Il-Kappella ta' San Kalċidonju, il-Furjana
 Il-Kappella ta' Sant'Andrea, San Giljan
 Il-Kappella ta' San Pietru, Baħar iċ-Ċagħaq, il-Għargħur

GHAWDEX U KEMMUNA

Il-Kappella ta' l-Annunzjata, limiti tar-Rabat
 Il-Kappella ta' Kemmuna, Kemmuna

Mgħoddi mill-Kamra tad-Deputati fis-Seduta Nru. 114 tad-29 ta' Ġunju, 1983.

DANIEL MICALF
Speaker

C. MIFSUD
Skrivan tal-Kamra tad-Deputati